

СТАНДАРТ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ

в Университет по архитектура, строителство и геодезия

1. Този стандарт за обучение на докторанти е разработен на основание чл. 14, ал. 2 от Правилника за приложение на закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и на чл. 33 и чл. 51, ал. 2 от Правилника за учебната дейност, правата и задълженията на студентите, докторантите и специализантите (ПУДПЗСДС) в УАСГ.

2. Стандартът регламентира дейностите по разработването и оценяването на учебните програми и индивидуалните планове на докторантите; оценяване работата на докторантите; разпределение на дейностите на докторантите през срока на обучението.

3. С разработването на този стандарт се цели:

- да се унифицират практиките и механизмите разработване на учебна документация и оценяване работата на докторантите в УАСГ;
- да се мотивират докторантите за качествена и непрекъсната работа през време на обучението;
- да се създадат механизми за контрол и повишаване качеството на докторантските програми;
- да се разпредели натоварването на докторантите по време на учебния процес.

Част I. Разработване, одобряване и обновяване на докторски програми

4. Всяка катера в УАСГ може да предложи по една или повече програми за обучение на докторанти. Програмите се оформят се по образеца в Приложение № 1. Решение за откриване на докторска програма се взема от факултетния съвет на всеки факултет.

5. За изработване на всяка докторска програма се съставя работен екип, в който, се включва поне един хабилитиран в научното направление преподавател. В екипа се включват поне един докторант и един представител на работодателите.

6. Ръководителят на катедрата, която разработва докторска програма, прави предложение за състава на работния екип пред катедрения съвет. За ръководител на екипа предлага хабилитирано лице от състава на катедрата. Предложенията се обсъждат и приемат с обикновено мнозинство.

7. Докторската програма съдържа ясни критерии и изисквания за допускане на кандидатите до изпит, в т.ч. специфични изисквания към завършената от кандидатите магистърска специалност.

8. Докторската програма регламентира натоварването на докторантите на основата на Европейската система за набиране и трансфер на кредити.

9. За успешно завършване на обучението по докторантска програма се изисква докторантът да получи минимум 240 кредита, от които за успешна защита на докторската дисертация се присъждат 60 кредита.

10. Кредити по време на обучението се получават за следните дейности:

- *Научно-изследователска дейност*: за всяка своя публикация по темата на дисертацията, докторантът получава по 15 кредита. Ако публикацията е в реферирано издание се получават 20 кредита, а в издание с импакт фактор - 30 кредита. Кредитите, получавани за публикации в съавторство се разделят на броя на съавторите;
- *Посещение на курсове и семинари* за повишаване на квалификацията и за формиране на изследователски знания и умения – 10 кредита.
- *Преподавателска дейност*: за всеки учебен час упражнение или учебна практика, проведен от докторанта, се получава по един кредит, но не повече от 120 кредита за целия срок на обучение;
- *Учебна дейност*: за всеки успешно положен изпит, докторантът получава по 20 кредита. Докторската програма може да предвижда получаване на различен брой кредити за всеки от изпитите или в зависимост от успеха, постигнат на всеки изпит;

11. Получаването на кредитите по предходната точка се доказва с документ при годишната атестация на докторантите.

12. Докторските програми може да предвиждат и други дейности, за които да се присъждат кредити, като участие в научни конференции (без доклад), практическа (проектантска или експертна) дейност, участие в изследователски проекти, подготовка на учебни материали и други. Общият сбор от тези допълнителни кредити не може да бъде повече от 60. Те се присъждат от научния ръководител на докторанта и се потвърждават от ръководителя на обучаващата катедра.

13. За успешно завършване на обучението през всяка година се изисква докторантът да получи най малко 60 кредита при редовна докторантура; 45 кредита при задочна докторантура и 90 кредита при свободна докторантура.

14. Начинът на придобиването на необходимите кредити се конкретизира в докторската програма и в индивидуалния план на докторанта.

15. При разработването на докторските програми се вземат предвид следните фактори: анализ на възможните работни места, основани на изводи от разговори с потенциални работодатели и заключенията на национални и международни проучвания относно развитието на науката и пазара на труда.

16. Докторските програми съдържат ясни, конкретни и устойчиви цели за обучението на докторантите.

17. Докторските програми се разработват в съответствие със съвременните постижения на науката и техниката и имат ясно изразени очаквани резултати.

18. Всяка докторантска програма се разработва така, че да е съвместима (сравнима) с аналогични програми на други висши училища в България, в Европейския съюз или него, така че да позволява академична и професионална мобилност на докторантите.

19. Докторските програми се обсъждат на катедрен съвет, на който се прави предложение до факултетния съвет за приемане или не на програмата. При отрицателно становище на катедрения съвет, програмите се връщат за коригиране от работния екип.

20. Факултетният съвет разглежда и приема на свое редовно заседание предложените от катедрите докторски програми. Програмите, които не са приети се връщат за коригиране от работния екип.

21. Ректорът на УАСГ утвърждава приетите докторски програми.

22. Всяка катедра веднъж годишно прави анализ за необходимостта от обновяване на докторските програми. При нужда, актуализацията на програмите се прави по реда на създаването им. Анализът и обновяването на докторските програми се извършват със съдействие на докторанти, на потребители на кадри и на други заинтересовани страни.

23. Заместник деканът по учебната част периодично изготвя доклад за мониторинг, анализиране, оценяване, актуализиране и приемане на докторските програми във факултета.

Част II. Прием на докторанти и разработване на индивидуален план

24. Приемът на докторанти се осъществява според правилата, заложи в глава втора на ПУДПЗСДС.

25. При зачисляването на всеки докторант, по доклад от ръководителя на обучаващата катедра, факултетният съвет одобрява темата на докторантурата и избира хабилитирано лице за научен ръководител. При обоснована необходимост се избира втори ръководител или консултант на докторанта.

26. Научният ръководител и докторантът разработват индивидуален план за обучението по одобрен образец. В него се конкретизират изискванията на докторската програма по научната специалност.

27. В индивидуалния план се предвиждат необходимите дейности, по години, чрез който докторантът ще събере необходимите му най-малко 240 кредита за успешно завършване на обучението.

28. Факултетният съвет обсъжда и приема индивидуалните планове на докторантите, представени от техните научни ръководители.

Част III. Обучение на докторантите. Учебна документация. Контрол на обучението

29. През първата година от обучението си, докторантите полагат предвидените в техния индивидуален план изпити според изискванията на чл. 53 от ПУДПЗСДС.

30. Преподавателска дейност се осъществява главно през втората година, при обучение в редовна форма и през втората и третата година от обучението при задочна форма. Докторантите на свободна докторантура могат да извършват преподавателска дейност през целия срок на обучение.

31. През целия срок на обучението си, докторантите извършват научно-изследователска и практическа дейност по темата на дисертацията си. Препоръчително е през първата година да изготвят литературна справка по темата.

32. Получените научни и практически резултати се публикуват в авторитетни научни издания. През срока на обучението си докторантите публикуват най-малко две статии.

33. Докторантите имат право да посещават курсове и семинари за повишаване на квалификацията си. Организираните от УАСГ прояви са безплатни за тях.

34. По време на обучението си, докторантите могат да участват в изследователски проекти.

35. Обучаващата катедра следни хода на изпълнения на индивидуалния план на всеки докторант. Това става чрез годишни отчети, а при редовна форма на обучение и тримесечни отчети.

36. В края на всяко тримесечие, редовните докторанти представят доклад за изпълнението на индивидуалния си план, към който прилагат отчет за извършените дейности по утвърден образец. Към него се прилагат отчетите, изисквани от чл. 56 ал. 1 от ПУДПЗСДС.

37. Ръководителят на обучаващата катедра заверява доклада на докторанта и потвърждава заявените в него ECTS кредити. При участие на докторанта в програми за академична мобилност, ръководителят на катедра прави анализ и проверка на получените в друга институция кредити и взема решение за признаването им.

38. В края на всяка година от обучението си, докторантите представят в обучаващата катедра доклад за извършените дейности през годината и за получените резултати от научноизследователската си работа. Докладът се придружава от заложените в чл. 55 ал.5 от ПУДПЗСДС документи.

39. Научният ръководител на всеки докторант дава писмено становище за работата през годината и потвърждава заявените в отчета кредити.

40. На свое редовно заседание катедреният съвет приема доклада на докторанта, дава оценка за неговата работа и предлага на факултетния съвет оценка на работата на докторанта и присъждане на заявените в отчетите кредити.

41. Оценката за работата на докторантите може да бъде: отлична, добра, задоволителна или незадоволителна, според присъдените ECTS кредити през годината, както следва:

Оценка	Форма на обучение		
	Редовна	Задочна	Свободна
Отлична оценка	над 79 кредита	над 59 кредита	над 119 кредита
Добра оценка	70-79 кредита	53-59 кредита	106-119 кредита
Задоволителна оценка	60-69 кредита	45-52 кредита	90-105 кредита
Незадоволителна оценка	под 60 кредита	под 45 кредита	под 90 кредита

42. При незадоволителна оценка на работата на докторанта, обучаващата катедра дава срок, не по-вече от два месеца, за отстраняване на отчетените недостатъци, по изготвен от научния ръководител график. Ако докторатът не може да изпълни минималните изисквания за получаване на задоволителна оценка и след изтичане на този срок, ръководителят на обучаващата катедра прави предложение до факултетния съвет за прекъсване на обучението на докторанта на основание чл. 20 от ППЗРАСРБ и по реда на чл. 54, ал. 2 на ПУДПЗСДС.

43. При системно неизпълнение на задълженията, ръководителят на обучаващата катедра може да предложи на факултетния съвет да отчисли докторанта без право на защита преди завършване на срока на обучение.

44. Факултетният съвет утвърждава предложената от обучаващата катедра оценка на всеки докторант по доклад от нейния ръководител.

Част IV. Процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързана с докторските програми

45. Документацията, свързана с докторските програми се съхранява обучаващата катедра и в канцеларията на факултета от инспектора по учебната дейност. Инспекторът по учебната дейност периодично, не по-рядко от веднъж годишно, прави инвентаризация на документацията и докладва на декана на факултета за липсващи документи (протоколи от изпити, заповеди, отчети и атестации на докторанти и други).

46. Деканът на факултета дава срок на ръководителите на катедри и на научните ръководители на докторантите за набавяне на липсващите документи. При необходимост, прави предложение пред ректора на УАСГ за наказание на преподавателите, които системно забавят предаването на документите.

47. Отговорност за изработване на докторските програми за отделните специалности носи ръководителят на катедрата, към която програмите са разпределени. Деканът на факултета осъществява контрол при разработване и своевременно актуализиране на докторските програми.

48. Отговорност за разработването и изпълнението на индивидуалния план на докторанта и за редовното отчитане на работата му носи неговия научен ръководител. Ръководителят на обучаващата катедра осъществява контрол за своевременно отчитане

дейността на докторантите и за качеството на обучението. При необходимост предлага за наказание докторанти или техните ръководители с доклад до декана на факултета.

49. Отговорност за документацията, свързана с провеждането на изпитите на докторантите носи председателят на комисията за изпит, назначена със заповед на ректора на УАСГ. Контрол по качествено водене и своевременното предаване на документацията за проведените изпити във факултетната канцелария носи заместник декана по учебната част на факултета.

50. При установен опит за преписване по време на изпит, председателят на изпитната комисия е длъжен да представи пред ректора на УАСГ доклад, в който описва случилото се и представя доказателства за опита за преписване. При липса на вещевни доказателства, докладът се подписва от всички членове на изпитната комисия. Ректорът се произнася в срок от две седмици.

51. Заместник деканът по учебната част осъществява перманентен контрол и наблюдение на състоянието на учебната документация.

52. В годишният си отчет, деканът на факултета прави оценка на състоянието на докторските програми и на документацията, свързана с тях. Тази оценка се дискутира и приема от общото събрание на факултета, като неразделна част от доклада на декана.

Част V. Завършване на обучението

53. Процедурите по защита на дисертационната работа се съгласно ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и чл. 57 – 61 от ПУДПЗСДС.

54. Преди завършване срока на обучението си, докторантът представя пред своя научен ръководител резултатите от научната си работа. Ръководителят оценява извършеното от докторанта и изработва доклад до обучаващата катедра.

55. Докладът задължително съдържа:

- Справка за получените кредити по време на обучението по дейности и години;
- Признаване на претенциите за приноси, посочени дисертацията;
- Анализ на оригиналността и автентичността на представените от докторанта научни и практически резултати от работата му;
- Становище за отчисляване на докторанта с право на защита или без право на защита.

56. След като получи работата на докторанта и доклада от неговия научен ръководител, ръководителят на обучаващата катедра организира в рамките на един месец запознаване на академичния състав на катедрата с получените документи.

57. Ръководителят на обучаващата катедра, по своя преценка, може да възложи на хабилитирано лице от състава на катедрата допълнително проучване относно претенциите за приноси, оригиналността и автентичността на разработката. Това става в срока определен за запознаване с работата на докторанта.

58. На редовно заседание на обучаващата катедра, проведено до две седмици след изтичане на срока, определен за запознаване с работата, докторантът представя резултатите, постигнати по време на обучението. Научният ръководител и лицето, на което е възложено проучването по предходния член прочитат становищата си.

59. При изпълнение на задълженията си, произтичащи от индивидуалния план, в т.ч. получаване на необходимите кредити, катедреният съвет може да предложи отчисляване на докторанта с право на защита.

60. При констатирано неизпълнение на задълженията от докторанта, катедреният съвет предлага той да бъде отчислен без право на защита.

61. Ако прецени, че пропуските на докторанта по предходния член могат да бъдат отстранени, катедреният съвет може да предложи прекъсване на обучението на

докторанта на основание чл. 20 от ППЗРАСРБ и по реда на чл. 54, ал. 2 на ПУДПЗСДС. Това може да стане само, ако срокът за обучение не е изтекъл. След изтичане на срока на прекъсване, докторантът представя отново резултатите от работата си за разглеждане в обучаващата катедра.

62. Ако се установи плагиатство в част от представената работа от докторанта или в негови публикации по темата на дисертацията, както и липса на оригиналност в разработката, катедреният съвет предлага докторантът да се отчисли без право на защита.

63. Ръководителят на обучаващата катедра изготвя доклад до факултетния съвет с предложение за отчисляване на докторанта с право или без право на защита. Факултетният съвет с явно гласуване и обикновено мнозинство взема решение за отчисляване на докторанта.

64. Решението на факултетния съвет може да се обжалва пред ректора на УАСГ, с копие до контролния съвет по реда на част VI от настоящия документ. Решението на ректора на УАСГ е окончателно.

65. Защитата на дисертационния труд се осъществява по правилата, заложиени в ПУДПЗСДС.

Част VI. Жалби на докторантите

66. УАСГ насърчава взаимното уважение и разбиране между обучаващите и докторантите. Всички проблеми се решават в дух на разбирателство и зачитане.

67. Всеки докторант има право да подаде писмена жалба до декана на факултета, с копие до председателя на контролния съвет на УАСГ, при следните случаи:

- нарушаване на правата му, произтичащи от ПУДПЗСДС или друг нормативен документ;
- неспазване сроковете за административно обслужване;
- несъгласие с начина на оценяването му в обучаващата катедра;
- възникнали конфликти с научния ръководител;
- други проблеми, които докторантът и неговият научен ръководител не могат да разрешат.

68. В едноседмичен срок, деканът на факултета писмено отговаря на жалбата на докторанта. При необходимост, със своя заповед, деканът съставя комисия, която да разгледа жалбата и да предложи решение на поставените в нея проблеми. В този случай срокът за отговор на жалбата е един месец.

69. Ако докторантът не е удовлетворен от решението на декана, той може да подаде жалба до ректора на УАСГ с копие до контролния съвет. В срок от две седмици, председателят на контролния съвет организира разглеждане на жалбата и представя на ректора писмено становището на съвета. Ректорът се произнася с решение в едномесечен срок от постъпването на жалбата.

70. Всички жалби на докторантите се предават в деловодството на УАСГ и получават входящ номер. Председателят на контролния съвет на УАСГ следи за своевременното получаване на отговор на всички жалби от докторанти. При необходимост, сезира с доклад ректора на УАСГ за забавяне при решаване на проблемите, поставени в жалбите.

Този Стандарт за обучение на докторанти в УАСГ е приет на редовно заседание на Академичния съвет на УАСГ на 22.03.2017 година (протокол № 17) и е задължителен за всички докторанти и преподаватели в университета.